

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXIV, broj 4

30. siječnja 2014.

cijena 200 Ft

*Svečanost predaje
maturalnih vrpca u HOŠIG-u*

Foto: Kristina Goher

Komentar

Kolo će se naše viti!

Pokladne zabave, tradicijska prela, bile su najvažnije godišnje priredbe u bačkih Hrvata, pokrenute u vrijeme preporodnih gibanja, kao izraz snažnog rodoljublja i ljubavi prema materskoj riječi i tradicijama, jednako tako i nacionalnog ponosa. Ona su oduvijek imala za cilj okupljanje, pozivala su na zajedništvo i na jačanje vjere u bolju i uspješniju budućnost. O tome nam svjedoče i danas stihovi prve i do danas najpoznatije preljске pjesme koju je Nikola Kujundžić napisao za subotičko Veliko prelo još davne 1879. godine, kojom se do danas otvaraju ne samo sva bunjevačka prela nego se ona izvodi kao neslužbena himna na svim važnijim događajima bunjevačkih Hrvata, a koja počinjene s ponovljivim stihovima :

*„Kolo igra tamburica svira,
Pisma ječi ne da noći mira,
Svud se čuje, svud se šorom znade,
Da Bunjevac dušu ne izdade.”*

U nešto izmijenjenom obliku prela su se očuvala do danas, uz neizostavni prigodni program, narodnu nošnju, običaje, pjesmu i ples, a održavaju se u gotovo svim naseljima u Bačkoj, u nekima se priređuje čak i više pokladnih zabava. Nigdje nema toliko pokladnih zabava u Mađarskoj kao što su prela i balova u bačkih Hrvata. Gotovo nema nijednog naselja koje ne organizira ovu redovitu, godišnju, tradicijsku zabavu. Izuzev dvije-tri iznimke, glavni su organizatori tamošnje hrvatske samouprave, a u suradnji s mjesnim hrvatskim kulturnim društvima ili ustanovama. Tako će samo u Bačkoj, u dva mjeseca biti održano šesnaest prela i balova u petnaest bačkih naselja.

Nakon održanih bunjevačkih prela u Baškutu, Tompi, Čavolju i Baji, očekuju nas pokladne zabave, bunjevačka i racka prela, te šokački bal u Santovu, Gari, Dušnoku, Sentivanu, Aljmašu, Baćinu, na Fancagi, u Bikiću, Kačmaru, Čikeriji i Kalači. Od spomenutih najviše je bunjevačkih prela, tri racka (Baćino, Dušnok i kalački Lakomac) i jedan šokački bal u Santovu. Među njima spomenimo i jedinstveno muško prelo u Gari, ali i tradicijsko Racko prelo u Dušnoku koje se priređuje tek nekoliko posljednjih godina, ali u više dana okuplja s bogatim tradicijskim programom i staro i mlado. Nema dobre zabave bez dobrog orkestra, a i ove su godine najtraženiji domaći orkestri: „Bačka” iz Gare koji svira čak na sedam zabava, i bajski „Čabar” koji svira na četiri. Osim toga goste zabavljaju još vršendski Orkestar „Orašje” na dvije zabave, a na po jednom sviraju dušnočka „Zabavna industrija”, pečuški „Juice”, te gostujući orkestri iz Vojvodine: „Hajo” (Subotica), „Gravia” (Bački Monoštor) i „Bereški tamburaši”.

Svoju pjesmu napisanu 1946. godine pod naslovom Svi na Prelo!, istaknuti rodoljub i društveni djelatnik, i sam organizator Velikih prela u Baji dr. Mišo Jelić završava s ovim stihovima:

*„Godine će mnoge proći,
nas će ovdje uvijek biti,
uništiti nas neće moći,
kolo će se naše viti!”*

S. B.

„Glasnikov tjedan”

Koliko su narodnosne zajednice u Mađarskoj zrele za politiziranje, koliko imaju znanja i političke volje, spremnosti ulazanja u važna pitanja? S koliko uspjeha politiziraju njihova «izabrana» vrhovna politička tijela? Pokazat će to i skori parlamentarni izbori kada će se, po zakonskim okvirima, moći poslati narodnosni predstavnik u Mađarski parlament. Podaci popisa stanovništva jesu brojke koje ne mogu prejudicirati političku aktivnost stanovništva, pripadnika narodnosti. Popisom iz 2011. godine 645 tisuća građana Mađarske izjasnilo je

tisuća. Na narodnosnim i mjesnim izborima 2010. godine, na tadašnje manjinske biračke popise upisalo se ukupno 228 tisuća narodnosnih birača. Spomenimo pokušaje iz 1998. godine kada se državnim listom pokušalo krenuti na parlamentarnim izborima. Tada su Hrvati, Slovaci i Nijemci utemeljili Narodnosni forum koji je dobio sveukupno oko sedam tisuća glasova, a formacija Orbana Kolompára MCF stranka Romskog jedinstva 2006. godine na parlamentarnim izborima osvojila je manje od pet tisuća glasova. Nadajmo se boljim rezultatima na predstojećim parlamentarnim izborima.

Naravno, oni ovise o nama samima i našoj spremnosti davanja svoga glasa Državnoj hrvatskoj listi, ne pojedincima, nego listi, jer ne glasamo za pojedince, nego za listu. Prvi na listi ulazi u Mađarski parlament ili kao punopravni zastupnik, za što je potrebno, po sadašnjim procjenama, između 15 i 20

„Izborna kampanja počinje 15. veljače, upis u narodnosni birački popis moguće je moliti do 16. dana prije dana održavanja parlamentarnih izbora, dakle do 21. ožujka.”

svoju pripadnost jednoj od 13 ustavom priznatih nacionalnih zajednica u Mađarskoj; oko 315 tisuća Roma, oko 185 tisuća Nijemaca, a druge nacionalne zajednice, u najboljem slučaju, dosegle su brojku od nekoliko desetaka tisuća, tako Hrvati ni punih 27 tisuća, Rumunji i Slovaci oko 35 tisuća, Srbi deset tisuća, a ostalih sedam nacionalnih zajednica su ispod brojke od deset

tisuća valjanih glasova, ili kao glasnogovornik sa svim pravima, OSIM PRAVA GLASA. I na samome kraju izborna kampanja počinje 15. veljače, upis u narodnosni birački popis moguće je moliti do 16. dana prije dana održavanja parlamentarnih izbora, dakle do 21. ožujka.

Branka Pavić Blažetin

Podaci Nacionalnog izbornog ureda od 27. siječnja o broju upisanih birača (osoba) u narodnosnim biračkim popisima

Narodnost	Ukupan broj upisanih u narodnosni birački popis	Od toga broj onih koji su naznačili da žele glasovati za Državnu narodnosnu listu
Bugarin	28	9
Grk	110	32
Hrvat	239	125
Poljak	81	25
Nijemac	2300	1245
Armenac	30	11
Rom	438	64
Rumunj	282	35
Rusin	56	39
Srbin	123	76
Slovak	162	65
Slovenac	30	23
Ukrajinc	14	10

Aktualno

Parlamentarni izbori 6. travnja

Glasujemo za Hrvatsku državnu listu

Sukladno Odredbama Pravilnika o organizaciji i radu Hrvatske državnesamo uprave, Skupština HDS-a je dana 18. siječnja 2014. godine na zatvorenoj sjednici izglasovala Hrvatsku državnu listu za predstojeće parlamentarne izbore koji će biti 6. travnja 2014. godine. Listu predvodi predsjednik HDS-a Mišo Hepp, a slijede ga još osam kandidata.

**HRVATSKA DRŽAVNA
SAMOUPRAVA
PARLAMENTARNI
IZBORI
2014
DRŽAVNA LISTA**

1. Mišo Hepp
2. Ivan Gugan
3. Stjepan Blažetin
4. Joso Ostrogonac
5. Jozo Solga
6. Angela Šokac Marković
7. Dr. Joža Takač
8. Andrija Handler
9. Jelica Pašić Drajkó

**ORSZÁGOS HORVÁT
ÖNKORMÁNYZAT
ORSZÁGGYŰLÉSI
VÁLASZTÁSOK
2014
ORSZÁGOS LISTA**

1. Hepp Mihály
2. Gugán János
3. Blazsetin István
4. Osztrogonác József
5. Szolga József
6. Markovics Józsefné
7. dr. Takács József
8. Handler András
9. Drajkó Péterné

Sjednica HDS-ove Skupštine

Sukladno Odredbama Pravilnika o organizaciji i radu Hrvatske državne samouprave, Mišo Hepp, HDS-ov predsjednik, sazvaio je sjednicu Skupštine za **1. veljače 2014. g., s početkom u 10 sati u Mišljen (Sportház, Kozármisleny, Alkotmány tér 56).**

Za sastanak je predložen ovaj dnevni red: 1) Izvješće predsjednika o radu između dviju sjednica Skupštine, izvješće o izvršenju odluka kojima je rok istekao, izvješće o odlukama za koje je bio ovlašten predsjednik. Referent: Mišo Hepp, predsjednik; 2) Prihvaćanje Plana poslovanja Zavičaja d. o. o. za 2014. godinu. Referent: Tibor Radić, ravnatelj; 3) a) Prihvaćanje Plana poslovanja Neprofitnog poduzeća „Croatica” za 2014. godinu. Referent: Čaba Horvath, ravnatelj; b) Rasprava o poslovanju Medijskog centra. Referent: Čaba Horvat; c) Rasprava o osiguranju potpore iz državnog fonda za izdavanje narodnosnog časopisa „Barátság” za 2014. godinu. Referent: Mišo Hepp; 4) Prihvaćanje Proračuna Hrvatskog vrtića, osnovne škole i učeničkog doma u Santovu za 2014. godinu. Referent: Joso Šibalin, ravnatelj; 5) Prihvaćanje Proračuna Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma Miroslava Krležu u Pečuhu za 2014. godinu. Referent: Gabor Győrvári, ravnatelj. (Izvješće o projektu DDOP-3.1.2-12 pod naslovom „Razvijanje obrazovnih institucija”); 6) Prihvaćanje Proračuna Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj za 2014. godinu. Referent: Stjepan Blažetin, ravnatelj; 7) Prihvaćanje Proračuna Hrvatskoga kluba Augusta Šenoa za 2014. godinu. Referent: Mišo Šarošac, voditelj; 8) Prihvaćanje Proračuna Muzeja sakralne umjetnosti Hrvata u Mađarskoj za 2014. godinu. Referent: Štefan Dumović, ravnatelj; 9) Prihvaćanje Proračuna Kulturno-prosvjetnog centra i odmarališta Hrvata iz Mađarske za 2014. godinu. Referent: Jozo Hari, ravnatelj; 10) Prihvaćanje proračuna Ureda Hrvatske državne samouprave za 2014. godinu. Referent: Jozo Solga, voditelj Ureda HDS-a; 11) Prijedlog i prihvaćanje Proračuna Hrvatske državne samouprave, ureda, ustanova i medija za 2014. godinu. Referent: Mišo Hepp; 12) Aktualna pitanja u svezi s izborima. Referent: Mišo Hepp.

BUDIMPEŠTA – Nacionalni izborni ured s prvim siječanjim danom 2014. godine u više od četiri milijuna kućanstava dostavio je registracijski obrazac kojim je, uz ostalo, moguće zatražiti upis u narodnosni birački popis. Ispunjeni obrazac birač treba dostaviti mjesnom izbornom uredu. Izjava o pripadnosti narodnosti bilo kada može se povući, a i molbenica se bilo kada može predati. Ali ako netko želi uživati prava narodnosnog birača na određenim izborima, molbenicu (obrazac) treba predati najkasnije 16 dana prije dana izbora, kod parlamentarnih izbora 2014. godine do 21. ožujka. Na obrascu birač označuje i izjavljuje kojoj od 13 zakonom priznatih narodnosnih zajednica u Mađarskoj pripada te želi li glasovati na parlamentarnim izborima za državnu listu svoje narodnosti. Obrazac izjave može se fotokopirati, a izjava se može dati i na ovoj online-adresi www.valasztas.hu.

BUDIMPEŠTA – Hrvatski premijer Zoran Milanović, u svojstvu predsjednika SDP-a, boravio je na velikoj Skupštini MSZP-a 25. siječnja u Športskoj areni «László Papp». Govoreći na skupu, Zoran Milanović istaknuo je kako je Attila Mesterházy, predsjednik MSZP-a i kandidat za premijera na nastupajućim parlamentarnim izborima kao kandidat stranaka ujedinjene ljevice, pošten, oboružan znanjem, spreman, čovjek kojeg odlikuju sve osobine što trebaju odlikovati premijera europske zemlje s velikom tradicijom. Jedini savjet koji bi dao Mesterházyu jest ne podcijeniti protivnika, naglasio je Milanović, koji je između ostaloga kazao i kako je jedan od najvažnijih zadataka europskih socijaldemokrata borba protiv svih vido-va ksenofobije (mržnja prema strancima i stranoj kulturi).

BUDIMPEŠTA – Hrvatska samouprava grada Budimpešte 5. veljače, s početkom u 16.30 sati u prostoru izdavačkog poduzeća Croatica (1065 Budapest, Nagymező u. 68) organizira predavanja na temu: valjani izborni zakon. Predavači su: Antal Paulik, pročelnik Odjela za narodnosti pri Ministarstvu ljudskih resursa, Attila Péteri, savjetnik pri Državnom uredu za izbore, i Jozo Solga, voditelj Ureda HDS-a.

DOMBOVAR – Narodnosne samouprave grada Dombovara 8. veljače 2014. godine, sada već 4. put, organiziraju zajedničko pokladno kolinje, kaže za Hrvatski glasnik Gabor Varga-Stadler, predsjednik dombovarske Hrvatske narodnosne samouprave. Uz kolinje spremaju se i kolinjski specijaliteti, jela; juha od svinjskih kostiju i pečeno meso (Njemačka samouprava), kobasice i krvavice (Hrvatska samouprava), Sarma (Armenska samouprava). Večera i pokladno veselje, kao i prije, bit će u Restoranu Camping u Gunarasu, s početkom od 18 sati. Glazba: Treff Duo i Tri Nandino. Od 23 sata tombola s vrijednim nagradama.

ZAGREB – Početkom godine, 3. siječnja, u Zagrebu je otvoren Mađarski institut, koji je povodom Dana mađarske kulture (slavi se 21. siječnja) održao svoju prvu javnu priredbu. Za ravnatelja Instituta imenovan je dr. Dinko Šokčević koji se ponosi svojim hrvatsko-mađarskim korijenima. Prva priredba Mađarskog instituta bila je posvećena mađarskom pjesniku Jánosu Pilinszkyu i upoznavanju publike s njegovim pjesništvom te s njegovim pjesničkim izričajem na hrvatskom jeziku u prijevodu pjesama koje je načinio sam ravnatelj Mađarskog instituta Dinko Šokčević – donosi Új Magyar Képés Újság, portal Madara u Republici Hrvatskoj. On donosi riječi ravnatelja Mađarskog instituta koji je naime sam preveo više pjesama na hrvatski jezik, a planira i izdavanje knjige pjesama Jánosa Pilinszkya na hrvatskom jeziku. Pjesme su na mađarskom i hrvatskom jeziku čitali Stipan Đurić i Slaven Vidaković. Zanimljivost je večeri bila i to da je pročitana mađarska himna u hrvatskom prijevodu Željke Čorak.

PEČUH – U galeriji pečuskoga Hrvatskoga kluba Augusta Šenoa 31. siječnja 2014., u 17 sati otvara se izložba radova Likovne kolonije „Terasa na Srimi“, naslova „Plava uspomena“. Postav otvara generalna konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu Ružica Ivanković, sudjeluje pisac Endre Baley. Izložba je otvorena za posjetitelje do 14. veljače 2014., radnim danima od 10 do 18 sati.

PEČUH – U okviru projekta Touristic Management of Kulin and Other Local Products in Baranja and Baranja («Coolin»), HUHR/ 1101/1.2.4./0007 u prostorijama pečuskoga Hrvatskog kluba u utorak, 28. siječnja 2014., predstavljena je trojezična knjiga „Kulinarska putovanja u Baranji“.

TUKULJA – Hrvatska samouprava i Kulturni dom toga grada u subotu, 1. veljače 2014., od 19 sati priređuju tradicionalni Racki bal. Na balu svira tamburaški sastav Kolo.

DUŠNOK – Radi očuvanja i njegovanja mjesnih tradicija i običaja, te društvenog okupljanja svih naraštaja od najmlađih do najstariji, u tamošnjem domu kulture od 29. siječnja do 8. veljače priređuje se tradicijsko Racko prelo, koje se redovito organizira od 2006. godine. Ove godine održat će se 29, 30, 31. siječnja te 1, 5, 6, 7, 8. veljače, a uza sadržajne programe za djecu, mladež i odrasle, koji i sami sudjeluju u predstavljaju tradicija, materijalne i duhovne baštine te tradicijskih jela rackih Hrvata. Prava je to prigoda za druženje i dobru zabavu, i to svake večeri u dupke punoj dvorani. U okviru priredbe, 7. veljače priređuje se Hrvatski dan uz pokroviteljstvo načelnika Petra Palotajia. Od 16.30 predstavljaju se mohački bušari, koji će prikazati pokladne običaje. Ema Bakula i Petar Jakšo kazivat će stihove na hrvatskom jeziku. U programu će se s hrvatskim plesovima i pjesmama predstaviti skupine Mališani i Vir KUD-a «Dušenici», Hrvatska izvorna pjevačka skupina, Pjevački zbor «Biseri», školarci, Pjevački zbor «Pravi biser». Dan završava plesačnicom i balom, a za dobro raspoloženje pobrinut će se Orkestar «Zabavna industrija». Sudionici će biti pogošćeni kolačima Hrvatske izvorne pjevačke skupine i KUD-a «Dušenici».

DARANJ – Savez civilnih organizacija južnog Zadunavlja u daranjskoj osnovnoj školi u nedjelju, 9. veljače 2014., s početkom u 13 sati priređuje „Međunarodni susret podravskih civila“. Cilj je Susreta putem pozitivnih primjera dokazati naprednost, ali i problematike civilne sfere, odnosno izvjestiti prisutne o mogućnostima natjecanja. Priredba je ujedno i mogućnost za izgradnju te njegovanje prekogranične suradnje. Svi narečeni ciljevi predstaviti će se u okvirima stručnoga programa, uz izložbene štandove i kulturne sadržaje.

Tibor Čuč dobitnik priznanja „Za građane županije“

Skupština Šomodske županije donijela je odluku o utemeljenju priznanja pod naslovom „Za građane županije“. Priznanje se dodjeljuje osobama ili zajednicama koje su pridonijele razvoju županije. U okviru svečane skupštine 6. siječnja 2014. u Kapošvaru Attila Gelencsér, predsjednik Županijske skupštine, uručio je priznanja. Među 21 dobitnikom bio je i predsjednik kapošvarske Hrvatske samouprave Tibor Čuč, koji je ujedno i dopredsjednik Zemaljskog društva Mađarsko-hrvatskog prijateljstva.

U sredini predsjednik kapošvarske Hrvatske samouprave Tibor Čuč

Tibor Čuč kao predsjednik Hrvatske samouprave grada i kao dopredsjednik Zemaljskog društva radio je na tome da se Šomodska županija iz godine u godinu otvara prema susjednom Hrvatskom. Osobno se zalagao za to da pojedina naselja iz županije pronalaze svoje partnere u Hrvatskoj, da se razne udruge povežu, te je i nakon uspostavljanja veza pomagao i podupirao te dobre prijateljske veze. Radio je i na tome da poveže hrvatsku manjinu Šomodske županije s mađarskom manjinom u Hrvatskoj. Njegovim je posredstvom Kapošvar proširio suradnju s Koprivnicom, Bjelovarom, Daruvarom, povezao je Veliko Trojstvo s Kadarkutom, Veliku Pisa-

nicu s Kiskorpádóm, Hévíz sa Čazmom i mogli bismo dalje nabrajati. Tibor Čuč osim uspostavljanja kulturnih i športskih veza trudio se povezivati poduzetnike s obje strane granice, više puta je organizirao poučne izlete, posjete u razna poduzeća i gospodarstva, vodio je poduzetnike i izlagače na sajmove u Hrvatsku. Njegov višegodišnji rad otvarao je razne mogućnosti i u zajedničkim europskim projektima.

-Hg -

KATOLJ – Samouprava sela Katolja 21. prosinca, primjereno godišnjoj tradiciji, organizirala je prebožićno okupljanje stanovnika ovoga malog baranjskog naselja u mjesnom domu kulture. Kao i uvijek, odaziv je bio brojna, a okupilo se staro i mlado oko zajedničkoga stola, i ugođaja. Priređen je i prigodan program s recitacijama, ulomkom iz kazališnoga komada «Koga od devetero djece». Podijeljeni su božićni paketići najmlađim Katoljima, a potom smo se gostili oko bogatoga stola s voćem, kolačima, slatkim i slanim čajem i kuhanim vinom. Čestitajući jedni drugima, mi stariji sjećali smo se naših prebožićnih slavlja i okupljanja iz dana kada nismo imali tolike godine na leđima radujući se činjenici kako selo nije zaboravilo ni na svoje starije stanovnike, nego ih je obradovalo danom zajedništva. Zahvaljujemo načelnici sela Katolja Nori Trubić koja nas je dočekala i kućama ispratila s lijepim željama i čestitkama.

Predsjednik kapošvarske Hrvatske samouprave Tibor Čuč od njezina utemeljenja nastoji svim snagama pridonositi povezivanju šomodskih naselja s onima u susjednim pograničnim županijama u Hrvatskoj. Tibor Čuč, koji je i dopredsjednik Zemaljskog društva Mađarsko-hrvatskog prijateljstva, ta nastojanja nastoji provesti i kroz spomenutu udruhu. Tako je u prosincu 2013., kako donosi portal sonline.hu, u svečanim okvirima predsjednik Hrvatske samouprave (utemeljene prije 11 godina), u sklopu programa obilježavanja Dana narodnosti, uručio 24 priznanja (diploma) zaslužnima za razvoj hrvatsko-mađarskih veza, a Bjelovarac Zlatko Salaj i predsjednik šomodske Županijske skupštine Attila Gelencsér primili su priznanje kapošvarske Hrvatske samouprave «Za hrvatsku narodnost 2013».

Objavljeni rezultati narodnosnih natječaja

Ministarstvo ljudskih resursa i Fond za razvoj ljudskih potencijala u listopadu 2013. godine raspisali su natječaj za narodnosne civilne udruge, organizacije i ustanove za sufinanciranje raznih djelatnosti u 2014. godini. Natječaj je objavljen u četiri kategorije: za podupiranje zadaća koje obavljaju narodnosne civilne udruge radi zastupanja narodnosnih interesa (okvirni je iznos 110 milijuna forinta), za ostvarivanje narodnosnih kulturnih programa (okvirni je iznos 110 milijuna forinta), za ljetne taborne koje se ostvaruju u jezičnoj sredini (okvirni je iznos 30 milijuna forinta), i za usavršavanje pedagoga koji će se ostvariti posredstvom matičnih država (okvirni je iznos 10 milijuna forinta). Državno tajništvo za crkvene, narodnosne i civilne društvene veze 8. siječnja objavilo je rezultate u tri kategorije: u sufinanciranju djelovanja civilnih udruga, kulturnih programa i usavršavanja. Hrvatima za podupiranje djelovanja civilnih udruga dodijeljeno je 7.890.000, za kulturne i vjerske priredbe i izdavačku djelatnost 13.600.000, a za usavršavanje pedagoga 2.860.000 forinta.

U kategoriji podupiranja zadaća narodnosnih civilnih udruga uspješno se natjecalo 278 civilnih udruga, među njima 20 hrvatskih. Hrvatske su udruge uspjele dobiti ukupno 7.890.000 forinta (708.000 forinta manje nego lani) potpore.

Uspješno su se natjecale ove hrvatske civilne organizacije: Savez Hrvata u Mađarskoj – 2.700.000, Kulturna i vjerska udruga šokačkih Hrvata, Vršenđ – 100.000, Društvo sambotelskih Hrvata – 190.000, Društvo hrvatske mladeži, Kaniža – 100.000, Folklorni ansambl Luč – Budimpešta – 500.000, Kulturno-umjetničko društvo Tanac, Pečuh – 800.000, Udruga Zrinskih kadeta, Kerestur – 100.000, Kulturno društvo Vizin, Pečuh – 100.000, Kulturno-umjetničko društvo Baranja – 600.000, Kulturno-umjetničko društvo Marica, Salanta – 300.000, Hrvatska udruga za njegovanje tradicija, Budimpešta – 500.000, Društvo šopronskih Hrvata – 300.000, Mohačka šokačka čitaonica – 200.000, Društvo gradišćanskih Hrvata, Koljnof – 600.000, Koljnofsko hrvatsko društvo – 200.000, Društvo Hrvati-Horvátok, Koljnof – 100.000, Hrvatsko kulturno društvo, Kalača – 100.000, Kulturno društvo Bunjevačka zlatna grana, Baja – 200.000, Matica hrvatska, Šopron – 100.000, Društvo „Čakavska katedra“ Šopron – 100.000.

Objavljeni su rezultati i u podupiranju narodnosnih i svenarodnosnih kulturnih programa. Potpora se mogla dobiti za programe kulturnog i vjerskog života na materinskom jeziku, za podupiranje izdavaštva na materinskom jeziku ili dvojezično (izdavanje) koji služe njegovanju tradicija, jezika, jačanju narodnosne samosvijesti. Odobrena su sredstva za 563 natječaja, među njima za 108 natječaja hrvatskih sadržaja (21 natječaj nije dobio potporu). Tako je Hrvatima dodijeljeno 13.600.000 forinta (2.020.000 forinta više nego lani). Dodijeljena su sredstva ovim organizacijama i ustanovama za navedene programe:

Hrvatska državna samouprava – Zidni kalendar – 300.000, Zidni kalendar crteža – 300.000, Croatiada, likovno natjecanje – 200.000, Croatiada – natjecanje u kazivanju stihova – 300.000, Državna turneja, u Kukinju – 500.000, Državna kulturna turneja u Barči – 500.000, Hrvatski jezični kviz – 700.000, Državno hodočašće – 450.000, Hrvatski državni dan – 700.000, Znanstveni zavod Hrvata u Mađarskoj – XII. Međunarodna kroatistička znanstvena konferencija – 200.000, Susreti s Krlježom – 100.000, Od Kaptola do Ludoviceuma – 100.000, pečuški Hrvatski klub Augusta Šenoe, Književne večeri – 100.000, Izložbe – 200.000, Božićni koncert – 200.000, Croatica, neprofitno poduzeće za kulturu, informativnu i izdavačku djelatnost Hrvata u Mađarskoj, Hrvatski kalendar – 300.000, E-arhiv – 200.000, Savez Hrvata u Mađarskoj, Markovo – 200.000, vršenđska Hrvatska samouprava, IX. Susret crkvenih zborova – 100.000, Udruga sambotelskih Hrvata, Hrvatski dan – 100.000, kerestursko Kulturno društvo, Hrvatsko narodnosno bogatstvo – 100.000, Područna hrvatska samouprava Šomodske županije, Županijski hrvatski dan – 100.000, martinačka Hrvatska samouprava, Ivanjdanski festival – 200.000, starinska Hrvatska samouprava, Hrvatski dan – 100.000, lukoviška Hrvatska samouprava, Hrvatski dan – 100.000, potonjska Hrvatska samouprava, Ljetni hrvatski festival – 100.000, Županijska samouprava Đursko-mošonsko-šopronske županije, 480 godina naseljavanja Hrvata – 100.000, bajski Muzej „István Tür“, IX. etnografska konferencija Dunav–Tisa – 100.000, undanska Hrvatska samouprava, 40. obljetnica

Udruge Veseli Gradišćanci – 100.000, pečuška Hrvatska samouprava, Hrvatski dan – 200.000, daranjska Hrvatska samouprava, Podravska večer – 100.000, tomašinska Hrvatska samouprava, Hrvatski dan – 100.000, dombolska Hrvatska samouprava, Dombol-fest – 100.000, Hrvatski zbor Ljubičica, Petrovo Selo, suradnja sa zagrebačkim zborom – 100.000, brlobaška Hrvatska samouprava, Folklorni festival – 100.000, novoselska Hrvatska samouprava, Gajdaški festival – 100.000, bojevska Hrvatska samouprava, Dan hrvatskih veza – 100.000, izvarska Hrvatska samouprava, Europski dan – 100.000, Društvo baranjskih Hrvata, Božićni koncert – 200.000, atadska Hrvatska samouprava, Narodnosni dan – 100.000, erčinska Hrvatska samouprava, Hrvatsko proštenje – 100.000, KUD Tanac, Međunarodni hrvatski dan – 300.000, nastupi – 100.000, keresturska Hrvatska samouprava, 20 godina Hrvatske samouprave – 100.000, KUD Podravina, nastupi u Hrvatskoj – 100.000, barčanska Hrvatska samouprava, Narodnosni dan – 100.000, Hrvatska samouprava u Čavolju, putni troškovi – 100.000, KUD Baranja, samostalna večer u Gradišću – 200.000, salantski KUD Marica, Duhovi 2014 – 100.000, KUD Baranja, turneja – 100.000, nardanska Hrvatska samouprava, CD-izdanje – 100.000, Hodočašće u Celje – 100.000, Hrvatski dan – 100.000, Kulturno društvo za njegovanje hrvatskih tradicija, Budimpešta, nastupi – 200.000, mlinaračka Hrvatska samouprava, Traži se zvijezda – 100.000, harkanjska Hrvatska samouprava, Hrvatska večer – 300.000, šeljinska Osnovna škola «Géza Kiss», suradnja s prijateljskom školom – 100.000, udvarska Hrvatska samouprava, Hrvatsko-mađarske veze u Zagrebu – 100.000, kaniška Hrvatska samouprava – 100.000, Hrvatski tjedan – 100.000, Društvo kaniških Hrvata, Regionalni kulturni festival – 100.000, Kaniško društvo mladeži, Susret tamburaša – 100.000, kukinjska Hrvatska samouprava, Adventski koncert – 150.000, fočka Hrvatska samouprava, Hrvatski dan – 200.000, Upoznavanje s nacionalnim parkovima Hrvatske – 100.000, Udruga Hrvati-Horvátok, Koljnof, VI. Regionalne studije – 100.000, Međunarodni književni susret – 100.000, Adventski koncert – 100.000, židanska Hrvatska samouprava, Židanski glasnik – 100.000, šeljinska Hrvatska samouprava, Hrvatski dan i glazbeni festival – 100.000, vertiška Hrvatska samouprava, Hrvatski dan – 100.000, čikerijska Hrvatska samouprava, žetveni običaji, Dužijanica – 100.000, četarska Osnovna škola – Grajam – 100.000, garska Hrvatska samouprava, Garske bunjevačke familije (izdanje) – 200.000, kalački HKUD Vodenica, Prelo, Hrvatski dječji dan – 100.000, koljnofska Hrvatska samouprava, Nakovićevo natjecanje – 100.000, Koljnofsko hrvatsko društvo, susret s Buševcem – 100.000, 30. godina suradnje s Bibinjama – 100.000, kačmarska Hrvatska samouprava, Bunjevački dan – 100.000, Mohačka šokačka čitaonica, Pranje na Dunavu – 200.000, Hrvatska samouprava Petrovoga Sela, Petrovski glasnik – 100.000, HOŠIG Budimpešta, nabava knjiga – 200.000, Tjedan hrvatske kulture – 200.000, šopronska Hrvatska samouprava, Hrvatski advent – 100.000, Šopronski hrvatski dani – 100.000.

U kategoriji za usavršavanje pedagoga, od ukupno sedam uspješnih natječaja, dodijeljena je potpora od dva milijuna forinta Hrvatskoj državnoj samoupravi i 860 tisuća forinta Pedagoškoj visokoj školi „Eötvös József“ u Baji.

Selurinski Hrvati dobili na uporabu svoj klupski prostor

Dana 19. prosinca 2013. godine selurinski gradonačelnik Marko Győrvári predao je u svečanim okvirima tamošnjoj Hrvatskoj i Njemačkoj narodnosnoj samoupravi prostorije kojima će se odsada moći koristiti za svoje i potrebe svoje zajednice. U Selurincu uza spomenute djeluje i Romska narodnosna samouprava koja će također uskoro i od grada dobiti svoj prostor. Hrvatska samouprava, po riječima predsjednice Jelice Moslavac, djeluje u trećem mandatu, i nakon jedanaest godina dobiva svoje klupske prostorije. Uz nju danas su zastupnici Hrvatske samouprave Gabor Győrvári, Ana Gujaš i Friderika Gregeš. Svi oni s radošću su nazočili svečanosti, a predsjednica se uz gradonačelnika obratila nazočnima na hrvatskom jeziku, a u ime HDS-a učinio je to i voditelj njegova Ureda Jozo Solga. Svečanost otvaranja nastupom je obogatio i orkestar pečuške Hrvatske škole Miroslava Krleže.

I do sada je grad osigurao ured gdje su spomenute samouprave mogle obavljati uredske zadaće, ali ove novopredane klupske prostorije otvaraju nove mogućnosti za obadje narodnosne samouprave. Mi smo spremni pomoći, kaže gradonačelnik Győrvári. Nastojimo i u EU projektima koje provodi grad uključiti i Hrvatsku samoupravu s njenim programima. Trenutno grad sudjeluje u dva važna IPA projekta. I ja, kao Hrvat, u svakom od tih projekata nalazim podrobnosti koje se vežu za hrvatski živalj u gradu, ponosno veli selurinski gradonačelnik dok mi on i njegova supruga na zidu novootvorenih prostorija Hrvatskoga kluba pokazuju dječju nošnju koju je još kao „dečok” u Martincima nosio sadašnji gradonačelnik.

Jelica, Ana, Friderika, Gabor, Vali, Jadri s ponosno gledaju vitrine s prekrasnim izlošci-

Selurinski gradonačelnik Marko Győrvári predao je Hrvatskoj i Njemačkoj samoupravi na uporabu klupske prostorije

đujemo, jednako kao i s ostalim narodnosnim samoupravama, jedni drugima posjećujemo priredbe, a svojim programima obogaćujemo kulturnu ponudu grada, kaže za Hrvatski glasnik predsjednica selurinske Hrvatske samouprave Jelica Moslavac.

Branka Pavić Blažetin

U lijepom su se broju okupili članovi selurinske hrvatske zajednice

ma, stare fotografije bez broja, nošnju, vilane, puculice... Jelica Moslavac odgovara na moje pitanje. „To je zlatna ogrlica koju je mojoj baki, rodnom iz Starina, koja je služila grofove Draškoviće, poklonila grofica jer je bila zadovoljna njenim radom.” Po posljednjem popisu pučanstva iz 2011. godine, u Selurincu se 75 građana izjasnilo pripadnikom hrvatske narodnosti, dok nas sve skupa u okolici ima oko 105, reče Jelica. Doselili smo se uglavnom iz podravskih sela, iz Martinaca,

Križevaca, Brlobaša, Novoga Sela, a ima nas i odasvud... I ove nove klupske prostorije u samom središtu grada pozivaju sve one koji se osjećaju Hrvatima ili su prijatelji hrvatske kulture i jezika da navrate. Namjeravamo organizirati druženja, otvoriti malu knjižnicu, pokrenuti tečaj hrvatskoga jezika. Pokazujemo od srca izloške iz naših škriinja. Želimo ukazati na dio naše bogate prošlosti, ali se želimo i otvoriti prema budućnosti i pokušati privući mlade k sebi. S gradom dobro sura-

Klupski prostor u podravskim bojama

Priznanja za njegovanje hrvatskoga jezika i kulture u Keresturu

Hrvatska samouprava u Keresturu potkraj prošle godine donijela je odluku o utemeljenju priznanja za učenika odnosno udrugu, koji mnogo pridonese njegovanju hrvatskoga jezika i kulture u Keresturu. Dodjela priznanja upriličena je 20. prosinca 2013. na svečanoj sjednici Samouprave, u blagovaonici osnovne škole, gdje su se okupili članovi raznih udruga s kojima Hrvatska samouprava već dugo surađuje.

Članice Pjevačkoga zbora Ružmarin

Koncem godine mnoge organizacije razmotre cjelogodišnji rad, vrednuju uspjehe i neuspjehe kako bi na temelju iskustava nastavili djelovanje. To je činila i keresturska Hrvatska samouprava, na čelu s predsjednicom Anicom Kovač, kada je održala svečanu sjednicu na kojoj su sudjelovali svi oni koji su tijekom godine radili na tome da se u Keresturu očuva hrvatski jezik i kultura.

– Hrvatska samouprava u Keresturu 2014. godine obilježit će dvadeset godina neprekidnog rada. Njezinu radu pomogli su mnogi dobrovoljci, i tako su ostvareni brojni sadržajni programi u kojima je uživalo cijelo selo, pa i regija. Ovaj rad želimo zahvaliti svim aktivnim sudionicima skromnim darom i zajedničkom večerom – reče okupljenima predsjednica Hrvatske samouprave.

Na svečanoj su sjednici pribivali članovi Udruge Zrinskih kadeta, mjesnoga Tamburaškog sastava, Plesne skupine mladih i Ženskoga pjevačkog zbora Ružmarin. Posrijedi su udruge s kojima Hrvatska samouprava jako dobro surađuje, koje od samih početaka potpomaže i materijalno i stručnom pomoći. Udruga Zrinskih kadeta utemeljena je na poticaj Hrvatske samouprave, ona ju je od samih početaka potpomagala i u pisanju natječaja, u kupnji odora, u financiranju putnih troškova. Tamburaški sastav Samouprava također potpomaže, ako treba, kupuje glazbala, podmiruje putne troškove, a jednako tako potpomaže i Zbor i plesnu skupinu. Vijećnici Hrvatske samouprave i sami dragovoljno pomažu spomenute skupine. Anica Kovač često vodi kadete na razne nastupe, a članica

je i tamburaškog sastava, te ih također prati na nastupe. Henrieta Novak voditeljica je plesne skupine mladih, a i ostali vijećnici, Eržebet Deak Kovač i Erika Deak, aktivne su, a treba napomenuti i to da nijedna od njih ne dobiva nikakvu naknadu za svoj rad. Upravo zbog toga predsjednica je željela na simboličan način s malim poklonom zahvaliti cjelogodišnji rad vijećnicima, predsjedniku Udru-

Martin Benceš, dobitnik priznanja keresturske Hrvatske samouprave

ge zrinskih kadeta Karlu Kővágóu, stručnom voditelju tamburaša Žoltu Trojku. Hrvatska je samouprava odlučila da će svake godine dodijeliti priznanje učeniku mjesne škole, odnosno zajednici ili udruzi koja mnogo radi na uzdizanju Hrvata u mjestu. Priznanje za gajenje hrvatskoga jezika i kulture prvi put je dodijeljeno učeniku 6. razreda Martinu Bencešu te Pjevačkome zboru Ružmarin. Uz priznanje dodjeljuje se i novčana nagrada, učeniku 25 tisuća, a zboru 50 tisuća forinti.

Martin Benceš, dobitnik priznanja keresturske Hrvatske samouprave

Martin Benceš, učenik 6. razreda, ima odličnu ocjenu iz hrvatskoga jezika, dobro zna i kajkavsko narječje. Često nastupa na raznim hrvatskim priredbama i kao recitator i kao mali glumac, član je Zrinskih kadeta i već godinama svira na tamburici, svaki put sudjeluje na Croatiadinim natjecanjima. Rado pomaže Samoupravi, uvijek je spreman i kada treba učiti tekstove, i kada treba svirati ili što istraživati.

Pjevački zbor Ružmarin, dobitnik priznanja keresturske Hrvatske samouprave

Pjevački zbor Ružmarin djeluje već više od dva desetljeća, ima mnoštvo nastupa u godini, čime zastupa i keresturske Hrvate. Članice Zbora ne njeguju samo hrvatske popijevke nego i kajkavsku riječ. Međusobno razgovaraju na hrvatskome materinskom jeziku, postavljaju na scenu hrvatske igrokaze, vazda su djelatne na priredbama Hrvatske samouprave, ako treba, kuhaju, uređuju prostorije. Zbor je više puta nastupao na raznim regionalnim smotrama gdje je osvojio zlatnu kvalifikaciju, godinama sudjeluje na natjecanju tradicionalne žetve na kojem je osvojio i prvo mjesto. Članice Zbora obavljaju i tradicionalni ručni rad, prilikom blagdana uvijek pripremaju razne prigodne darove, često su sudionice i humanitarnih akcija, pa i programa s vjerskim sadržajem. Pjevački je zbor ove godine dobio priznanje i Narodnog odbora Zalske županije za doprinos u očuvanju nacionalne svijesti u Zalskoj županiji.

Hrvatska je samouprava sve nazočne podarila Hrvatskim kalendarom i Pomurskim zidnim kalendarom, a članice Pjevačkoga zbora i Zrinski kadeti zahvalili su predsjednici Anici Kovač na cjelogodišnjem radu i na pomoći što im je pružala.

Druga cedejka „O, preželjno vrime...“ petroviskoga jačkarnoga zbora Ljubičica

Ženski jačkarni zbor Ljubičica u Petrovom Selu, koji je ljetos stupio u 28. ljetu svojega djelovanja, pod dirigiranjem Jolanke Kočiš, je još lani na početku decembra snimio, pravoda u pratnji tamburaškoga sastava Koprive (voditelj Rajmund Filipović), svoju drugu CD-ploču s naslovom „O, preželjno vrime...“.

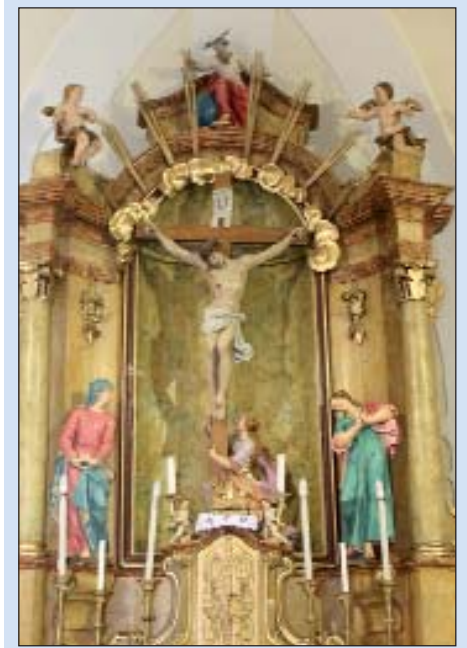
Nije tajna da je ov zbor u minuli ljeti sudjelovao na prezbrojni adventski i božićni koncerti, a svaki put je polipšao svetačnosti u rodnom selu. Otud je i došla ideja da se ovjekovječuju izabrane božićne jačke, i za novi glazbeni produkt je zbor napisao i naticanje kod Ministarstva ljudskih resursa. Od sto tisuć forintov potpore se je tako narodio drugi nosač zvuka, na kom moremo čuti osam, vrlo obljubljenih, jačak, djelomično iz molitvenika Kruh nebeski, a i ostale pjesme su naminjene za svetak. U vrlo kvalitetnoj izvedbi jačkaric, poznate i manje poznate kompozicije su na ploči: *Ave, o Marija, O, preželjno vrime, Radujte se, narodi, Ča mora to biti,*

Božić je opet tu, Nek spavaj mirno, Tiha noć, blažena noć, Veselje je veliko. U dodatku, pri zadnjoj, morebit i najpoznatijoj božićnoj pjesmi, *Tiha noć*, samostalno sviraju kotrigrig Koprive. Za snimanje i miksanje glasov je bio angažiran član tamburaškoga sastava Koprive Dušan Timar, a ostala djela su napravljena u Izdavačkoj kući Croatica, zahvaljujući i petroviskomu direktoru Čabi Horvathu. Za sliku omota je izabrana snižna fotografija petroviske crkve Sv. Petra i Pavla, kot i simbol našega sela, s autorskom pravom Petrovišćanke Nikolette Timar. Sve skupa je napravljeno oko sto cedejkov, od kih je samo nekoliko ostalo, zavljal velikoga interesa. Zbor je 2007. ljeta izdao prvu vlašću cedejku s naslovom „U Pinčenoj dragi“. Ljubičica ljeta dugo gaji vrlo uske prijateljske odnose sa zagrebačkim korušom *Desiderium*, a od predlani jačkari i svirači iz Pinčene doline se nosu s velikom simpatijom i prema KUD-ovcem Mihovil Krušlin u Šenkovcu.

- Tiho -

KEMLJA – Hrvatska samouprava dotičnoga sela srdačno Vas poziva na tradicionalni Hrvatski bal, 8. februara, u subotu, s početkom od 19 uri, u mjesni kulturni dom. Uz bogatu prezentaciju domaćih kulturnih društav, goste čekaju vridne tombole i dobra zabava s petroviskim sviračem Janošom Timarom. Ulaznice stoju 800, a tombole 200 Ft.

NARDA – Kako nam je rekao Tamás Várhelyi, farnik sel u Pinčenoj dolini, nardanska crkvena općina se je uspješno naticala kod Ministarstva ljudskih resursa, a trenutnačno iz dobivenih, poldrug milijun forintov se restauriraju štatue glavnoga oltara u mjesnoj crkvi. Stručnjak József Tuskán do kraja aprila mora zgotoviti djela na kipi: očišćenje, restauracija, pozlaćenje i novofarbanje sve pripada u djelatni proces. Štatue Blažene Dvice Marije i Sv. Ivana već obnovljeno krasu oltar, a Sveti križ koga objami Sv. Magdalena još su u djelaonici majstora.

Zbor Ljubičica s tamburaši Koprive na lanjskom adventskom koncertu u domaćoj kapeli

Trenutak za pjesmu

Enerika Bijač

Vjetar pročisti

Vjetar mi udara u misli – brbljivo i žustro. U želje ih slaže. Ni trunke mira u njegovim krilima. Cijelim neverama sasiplje se u kolutima. I škripi. U zraku, u dahu otplovi – pa kruži. Nebeske ovčice zavodi. Sada krupnjaju oblaci – one se tope podatne i ranjive. Zemaljski pogled skrušuje se i čeka. Moli za mudrost, za hrabrost... Očekuje susret sa ostvarenim željama... Vjetar pročisti, a kiša opere. Pogled nam osvijetli... A potom – izborom daruje.

Spomin-marširanje u čast herojem II. svitskoga boja

Okolo sto ugarskih rezervistov i vojnikov na putu prik Hrvatskih Šic, Gornjega Četara i Narde

Od prošloga petka, čez tri dane, otprilike pedeset kilometarov je napravilo piše sto rezervistov, veteranov, vojnikov, civilov i čuvarov tradicij, u čast palim herojem u II. svitskom boju. Pišačka tura u čast bojnih junakov, od Balogujambe (Balogunyom) do Sambotela je taknula i hrvatska sela u Pinčenoj dolini, Hrvatske Šice, Gornji Četar i Nardu, kade su našgane sviće i pred bojnim spomeniki.

U autentičnoj uniformi Ugarske vojske iz boja

Putujemo autobusom do Sambotela, kad na putu pred Jakovom sa strane zagledamo policijski auto, a za njim strašni broj uniformistov. Kroz gusti firong sniga i prik oblaka dost dobro se vidi da katani marširaju na glavnom putu, toplo obličeni od pete do glave, djelomično u autentičnu uniformu iz II. svitskoga boja, a za njimi vojnici jašu na konji. Slika je malo strahovita, ako človik ne bi znao da ovi dobrovoljci u ovom nevrimenu prik sel hodaju tri dane dugo u čast onih junakov ki su žitak darovali na oltaru Domovine u II. svitskom boju. Dokle autobus projde, njeva

lo po četrnaesti put, a glavni pokrovitelj je bio sam ministar obrane, dr. Csaba Hende.

Druga ugarska vojska u januaru 1943. ljeta u blizini Stalingrada pretrpila je strašne zgubitke. Pri Donu se je zgodalo najtužnije poglavlje ugarske vojne povijesti, kamo su poslani ugarski vojnici prez odgovarajuće vojne opreme i pravoda i pali u ruskoj zimi od -40 Celzija. Med žrtvami su bili i brojni Gradišćanski Hrvati,

povorka stane, suprot hladnoće pošalju nam osmih i mahnu rukom prema putnikom na busu. To već od željeznožupanijskih medijov doznajemo da spomin-marširanje se je ovput organizira-

vjerojatno i nimamo naselj, kade na bojnem spomeniku ne stoju hrvatska imena herojev. Kako dio ove spomin-ture, u Hrvatski Šica, Gornjem Četaru i Nardi med svetačnim okviru su našgane sviće na spominak palih junakov. Trodnevni marš je završen u sambotelskoj katedrali pri biškupskoj maši.

-Tiho-

Foto: Kristina Glavanić

Pred spomenikom palih herojev u Nardi

Marš na nardanskoj glavnoj ulici

Koljnofski vojnik II. svitskoga boja
(Sliku je poslala
Alojzia Németh-Pócza, učiteljica,
peljačica kružoka za narodopis)

Matija Mandić Góhér kratko je predstavila istaknuti rad Marte Purak Rónai

Sukladno odredbama Zakona o pravima narodnosti iz 2011. godine, Hrvatska samouprava sela Dušnoka u rujnu prošle godine utemeljila je odličje «Za dušnočke Hrvate». Prema prihvaćenom pravilniku, nagrada se dodjeljuje istaknutim osobama ili zajednicama za očuvanje, njegovanje kulture, jezika i tradicija spomenutih Hrvata, koje su pridonijele dobrom glasu naselja Dušnoka, te skladnom suživotu dušnočkih narodnosti. Odličje uključuje diplomu, odnosno novčanu ili materijalnu nagradu. Godišnje jedanput odličje u okviru svečanosti na seoskome zboru uručuje predsjednik samouprave. Predlagati može bilo tko najkasnije do 15. studenog, uz pismeno obrazloženje. Zastupničko vijeće o dodjeli odličja odlučuje do 30. studenog. O odlikovanju predsjednik vodi evidenciju, koja sadrži ime odlikovanog, odluku zastupničkog vijeća i kratko obrazloženje. Iznos novčane nagrade određuje se u godišnjem proračunu. Odlukom Zastupničkog vijeća Hrvatske samouprave od

Marta Purak Rónai ponosna je na svoju zbirku starih molitvenika i pjesmarica (iz arhiva Hrvatskoga glasnika)

studenog prošle godine, prvi put odličje «Za dušnočke Hrvate» 2013. godine dodijeljeno je Marti Purak Rónai. U okviru svečanosti 20. prosinca, na seoskome zboru u mjesnom domu kulture, diplomu i novčanu nagradu uručila joj je Matija Mandić Góhér, predsjednica dušnočke Hrvatske samouprave.

Odličje «Za dušnočke Hrvate» Marti Purak Rónai

Priznanje za očuvanje materinskog jezika, kulture i tradicija dušnočkih Hrvata

«Marta Rónai, osnivačica i članica Hrvatskog izvornog pjevačkog zbora, istaknula se iznimno korisnom djelatnošću u očuvanju, njegovanju kulture, jezika i tradicije hrvatske narodnosti u Dušniku. Pomagala je dr. Zoltánu Fehéru pri sakupljanju dušnočkih narodnih pjesama, koje su 2000. godine objelodanjene u knjizi pod naslovom *Šumo, šumo, visoka si*. Osim toga pomagala je i hrvatskom jezikoslovcu, profesoru Miji Lončariću u poredbenom istraživanju hrvatskoga književnog jezika i rackoga govora. Zahvaljujući njoj, dušnočki pjevački zborovi i polaznici predmetne nastave hrvatskoga jezika iz godine u godinu na raznim programima obnavljaju zavičajne pjesme.

Vjerujem da joj je za njegovanje narodnosnih tradicija zaslužno dodijeljeno odličje «Za dušnočke Hrvate». Želim joj mnogo radosti i zdravlja za umirovljeničke dane», reče uz ostalo predsjednica Hrvatske samouprave pred svečano uručenje odličja.

Marta Rónai rođena je 1944. godine na salašu kod Čanada, od majke Marije Bolvari i oca Ladislava Puraka, danas umirovljena živi u Dušniku, a uvijek se rado odaziva hrvatskim priredbama, stoji na raspolaganju svima koji istražuju i njeguju dušnočke tradicije. Do danas čuva i njeguje racki govor, koji je naučila od svoje majke, s kojom je uvijek samo racki govorila. Ostala je vjerna svome narodu, materinskom jeziku i tradicijama svoje narodnosti, čuvajući i njegujući tradicijsku kulturu svojih predaka. Kao osnivačica i članica Hrvatske izvorne pjevačke

skupine pjevala je svjetovne i crkvene pjesme. Desetljećima je bila aktivna članica vjerske zajednice, redovito odlazila na mise na hrvatskom jeziku, pjevala u crkvenome zboru. Živo se sjeća djetinjstva kada su hodočastili na dušnočku Vodicu,

koju Dušnočani zovu Marijin virić (Marijin izvor), gdje su prije nekoliko godina obnovljeni kapelica, križ i zvonik, a ove će se godine dovršiti obnovom u okviru projekta Mađarske hodočasničke ceste. Do danas je sačuvala obiteljsko naslijeđe, stare knjige,

Nagrađeni Dušnočani (počasni građani s lentom) – prvi red slijeva Nandor Frank, Marta Purak Rónai, Ágnes Szegedi i Vince Šimonić

molitvenike i pjesmarice. Za našega posjeta prije nekoliko godina pokazala nam je desetak knjiga, a prelistavajući jednu od njih, odmah i zapjevala hodočasničku pjesmu:

«Faljen Isus, Marijo, faljen Isus, Divico, faljen Isus, Majko naša zagovornico, Primi nas nevoljnike... Došli smo Te proslavit, i od srca pozdravit, Ti od Boga nadarena, Majko blažena... Primi molbe, o, Kraljico, čista ružico...»

Njegujući materinsku riječ, Marta Purak Rónai uvijek stoji na raspolaganju svima koji istražuju živi govor dušnočkih Hrvata, da se zabilježi što se još može, kako bi sve to sačuvali i predali mladim naraštajima.

S. B.

Dio nagrađenih Dušnočana na seoskome zboru

„Mladost je sretno doba u kome čovjek počinje vjerovati u sebe, a još nije prestao vjerovati drugima“, Ivo Andrić

Svečanost predaje maturalnih vrpca u budimpeštanskoj Hrvatskoj gimnaziji

Svečari u društvu razrednice Marije Šajnović

Svaka je svečanost predaje maturalnih vrpca posebna, nosi u sebi uzbuđenje, radost i tugu, te odlike svečara i naraštaja koji osmišljava priredbu. Uzvanici u znatiželjnom iščekivanju, poput blagdanskih slavlja kada se uručuju darovi. Takvi su se osjećaji ispreplitali u predvorju budimpeštanske Hrvatske gimnazije 24. siječnja, na predaji maturalnih vrpca. Djevojke, tradicionalno u bijeloj lepršavoj vjenčanici, a mladići u otmjenom odijelu. Da, možda bi pojedini radije odjenuli udobne majice i traperice, ali sve se to zaboravlja kada se ulazi u aulu, ili kada se zapleše „posljednji ples“. Maturalne su vrpce primirili gimnazijalci 12. razreda: Petra Beloberk, Andrea Čepelsigeti, Dániel Csicsák, Blaž Kelemen, Estera Meršić, Andrija Nađ, Šara Novak, Dalma Perak, Szabolcs Szilágyi, Endita Temaj, Laura Tišlerić i Danijel Vojnić te razrednica Marija Šajnović.

Vrpca tamnocrvene boje od toga dana i simbolično povezuje maturante i HOŠIG. Ili kako i ravnateljica Ana Gojtan reče: „Vrpca označava jednu granicu. Može se usporediti s jednom drugom vrpcom. Primjerice prilikom predaje neke nove ceste svečano presijeku vrpcom. Pred vrpcom krivuda nova, vozačima još nepoznata cesta. Kako prometuju njome vozači auta, ovisi i o njihovoj spremnosti i vladanju. Jesu li usvojili dobro upravljanje vozilom, pripaze li na ostale vozače, pridržavaju li se pisanih i nepisanih pravila (...) I pred vašim vrpcom se otvara put koji još ne poznajete, koji je prepun iznenađenja: dobrih i loših. Kako prometujete na tom putu, u

prvom redu, ovisi o vašoj spremnosti i znanju. Mi, profesori, samo se nadati možemo da ćete dobro gospodariti znanjem stečenim u školi i onim vrijednostima koje ste naučili od nas. Za vašu osobnu korist i ujedno za dobrobit hrvatske narodnosne zajednice.“

Za svečani ugođaj pobrinuli su se polaznici 11. razreda, te zajedno s razrednicima Mirjanom Karagić i Žoltom Ternakom pripremili program. Prigodne su govore čitale Ana Gal i Dijana Vojnić, pjesme na hrvatsko-

me i mađarskome jeziku pjevale su Adrienne Bata i Andrea Čepelsigeti, misli Halila Džubrana iz njegova najpoznatijega djela

Predaja maturalnih vrpca u budimpeštanskom HOŠIG-u, 24. siječnja

„Prorok“ interpretirala je Danijela Premuda, a na glasoviru je svirala Ana Gal. Pri kraju programa na filmsku glazbu „Régimódi történet“ svečari su zaplesali. Svečanost je završena plesom s roditeljima.

Kristina Goher

Plesnu koreografiju osmislili su maturanti

Kalački Plesni krug „Veseli Raci” proslavio treći rođendan

Prva priredba u novoj godini, u organizaciji Hrvatske samouprave grada Kalače, održana je 3. siječnja u Društvenom domu u Hunyadievoj 82, u povodu 3. rođendana Plesnoga kruga „Veseli Raci”. Plesni je krug utemeljen prije tri godine, 7. siječnja, od nekadašnjih baćinskih i dušnočkih plesača, odnosno nekadašnjih članova Kalačkoga narodnog ansambla, te onih zanesenjaka i ljubitelja narodnih plesova iz Kalače koji su im se priključili.

Članovi Plesnoga kruga „Veseli Raci” na rođendanskoj zabavi

Kako nam uz ostalo reče voditelj Stipan Perić, na probama može sudjelovati bilo tko, bez obzira na dob, spol, tko rado žrtvuje večer petkom, od 18 do 20 sati, da bi se dobro zabavio u prijateljskome krugu na ritam balkanske narodne glazbe. Ovdje stečeno umijeće u nadolazećem pokladnom razdoblju mogu pokazati u više od desetak naselja na hrvatskim balovima, prelima. Među članovima nalazimo sve dobi, od učenika osnovne škole, preko studenata do umirovljenika. Predstavnik raznih zanimanja, od zdravstvenih do javnih djelatnika, profesora i pravnika. Na probama se ne gleda plesni predživot, ili obvezatno hrvatsko podrijetlo, nego samo ljubav prema plesu.

Dođu li im početnici ili novi članovi, onda usporavaju, pomažu im. Zanimanja završavaju učenjem pjesama. U protekle dvije godine na probama je sudjelovalo po osamdesetak sudionika, ali jezgro čini 25–30 osoba koje redovito dolaze. Tijekom vremena izrasli su u pravu zajednicu koja redovito sudjeluje na kalačkome Hrvatskom danu, više puta sudjelovala je na priredbama Plesnoga kruga „Šugavica” u Baji, na plesničama u Pečuhu, na baćinskim i dušnočkim prelima, organizirali su plesanicu na Danima paprike

u Kalači. Vrlo rado uče i od drugih, proteklih su godina ugostili plesače KUD-a „Bunjevačka zlatna grana”, ali su i sami podučavali plesove u dječjem plesnom taboru Osnovne umjetničke škole Ferenc Liszta, održali prikaz plesova u Dunapataju.

Na siječanjskoj probi s rođendanskom su tortom čestitali najmarljivijim plesačima, a na zabavi je sudjelovalo i više starih članova koji su međuvremeno zaostajali. Za dobro raspoloženje pobrinuo se harmonikaš András Horváth iz Baje i njegov sin na gitari, te

kalački tamburaš Csaba Balogh podrijetlom iz Lukovišća.

Iduća važna priredba Hrvatske samouprave grada Kalače bit će Lakomac, tradicionalna pokladna zabava kalačkih Hrvata koja će se održati 1. ožujka, s početkom u 18 sati u auli Katoličke ustanove. Na balu nastupaju članovi KUD-a „Zora” i pjevački zbor iz Aljmaša, te pjevački zbor „Komšije” iz Tukulje. Goste će zabavljati garski Orkestar „Bačka”.

Stipan Balatinac

KERESTUR – Članovi tamošnje Udruge Zrinskih kadeta 19. siječnja boravili su u Budimpešti i nastupili na priredbi Dana mađarske kulture, što ga već godinama priređuje Zaklada za mađarska naselja. Na priredbi se svake godine dodjeljuju priznanja viteškoga reda mađarske i međunarodne kulture. Keresturski Zrinski kadeti s nastupom u odorama svake godine uljepšaju tu svečanost.

SUMARTON, GORIČAN – Sumartonska Seoska samouprava partner je u projektu „Europa za građane” što ga je kandidirala Općina Goričan. U tome međimurskom naselju 14. siječnja održan je sastanak projektnih partnera na kojem je sudjelovao i Martin Capari, sumartonski načelnik te drugi predstavnici naselja iz Srbije, Slovenije. Projekt je financiran u stopostotnom iznosu od Europske Unije i traje dvije godine, do 30. prosinca 2015. Opći je cilj projekta podupirati sudjelovanje civilnog sektora na mjesnoj i europskoj razini u aktivnostima organizacija civilnoga društva usredotočenog na unapređivanje kakvoće života. Ukupni je iznos projekta 72.000,00 eura.

Mala stranica

Započelo karnevalsko ludilo

U vremenu prije korizme, diljem svijeta održavaju se karnevali, a zaljubljenicima u te kostimirane zabave najvažniji je dobar provod te što duža i kreativnija maškara povorka. Najpoznatije su svjetske maškare u Rio de Janeiru, Venecijanski karneval te Mardi Gras u New Orleansu. Narod od pamtivijeka poznaje običaje maskiranja, a ta tradicija vrlo je živa i danas. Blagdan Bogojavljenja, Sveta tri kralja, posljednji je dan božićnoga ciklusa. U starome Rimu u to doba godine održavale su se brojne svetkovine pod maskama. Te poganske običaje Crkva je nastojala kristijanizirati, stoga je to razdoblje nazvala svetom dvanaestodnevnicom. Poganske su se maškare raspršile potom u vremenu koje im je ostalo između Bogojavljenja i korizme. Neke od poganskih maskâ nisu nikada iskorištenjene, a može se steći i dojam da je Crkva namjerno pošteđjela poklade kao suprotnost korizmi.

Razglednica iz Hrvatske

Rijeka

Na sjevernom dijelu Jadrana nalazi se grad Rijeka koji se smatra najvećom hrvatskom lukom i trećim gradom po veličini u Hrvatskoj (190.000 stanovnika). Odlučite li se na turističko proputovanje, savjetujemo vam obilazak riječkog Korza, na kojem se odvija i programi Riječkog karnevala. U blizini je i Guvernerova palača, rezidencija iz koje je namjesnik Ugarske krune Sv. Stjepana vladao Rijekom u duhu visokog historicizma koji je projektirao budimpeštanski arhitekt A. Haussmann. U palači se danas nalazi Pomorski i povijesni muzej Hrvatskoga primorja koji sadrži pomorski, kulturno-povijesni, arheološki i etnološki odjel gdje se nalaze brojne zbirke.

Za pametne i pametnice

Pogodi tko sam ja!

Na snijegu, ledu
i svježem zraku,
u bijeloj košulji i crnom fraku,
svoje dane provodim
plivajući u hladnoj vodi.

Književni kutak

MAŠKARICE

U veljači sa dva lica
šeta svaka maškarica.

Baš u doba maškara
svaka nađe svoga para.

Na balu kad se svira Strauss
mačku bira Mickey Mouse.

Baš upravo s tog ludog pira
miši vuku kolot sira.

A u skutu sretne lije
debela se koka smije.

Vuka za rep vuče ovca
u društvu Luke lovca.

I dok cvile violine,
podizhu se krinoline.

A umjesto svoje kose
glave tuđe vlasi nose.

I dok se vesele i smiju,
ponoćne ih ure razotkriju.

Marija Đanović

Znate li

da je jedan od najpoznatijih karnevala u Hrvatskoj Riječki karneval koji ove godine traje pet tjedana, od 17. siječnja do 22. veljače 2014. Okosnicu programa i ove godine čine tradicionalna događanja poput Izborâ kraljice Riječkog karnevala i primopredaja ključa Grada (20. siječnja), Dječje karnevalske povorke (11. veljače) te Međunarodne karnevalske povorke (19. veljače).

Kalendar priredab Društva Hrvati za 2014. ljeto

Težišće plana: mediji, jezik, mladina i kultura

Predsjednik Društva Hrvati, Koljnofac dr. Franjo Pajrić, stoji na čelu jedne od najaktivnijih organizacija na području Gradišća, a za ovo ljeto je jur zdavno gotov i njev program. U brižno sastavljenom kalendaru djelovanja, i ljetos najdemo vrlo sadržajne i zanimljive točke, usmirene prvenstveno po volji i zanimanju mladih ljudi, a podiljene i tematski, s naglašenom koncentracijom na jezik, medije i mladinu.

Predsjednik dr. Franjo Pajrić (sprava) ljetos poziva na VI. Medjunarodni književni susret s Durom Vidmarovićem

Veljek drugi tajedan poziva Društvo sve zainteresirane na trodnevnu seriju predavanj s temom mediji i njeva uloga kod manjin. Uz to obećuje se i tečaj u praksi, svi najavljeniki moru upoznati proces načinjanja animacijov, naučiti kako tribi skupastaviti scenarij, i upoznati različite mogućnosti u korišćenju medij, pod peljanjem Ljubice Benović, novinarke, i nje suradnice iz Hrvatske. Program se organizira u sklopu Leader-projekta «Čuvajmo jezik!» Za ovim veljek slijedeći vikend, se nastavlja proširenje znanja o mediji s glavnom tematikom «Mediji kod mladih i kako ih koristiti za nas!» Ta sastanak vodi jur drugi stručnjak, hrvatski novinar Hrvoje Pavić, u vijencu suradnikov. Od 21. do 23. februara, u trodnevnom, a i izvanrednom tamburaškom taboru, u okviru Leader-projekta, svim stoji na raspolaganje upoznavanje sa starimi tradicionalnimi glazbali Hrvatov. Tamburaško spravišće peljaju jur u Koljnofu vrlo obljubljeni majstori, Damir Mihovec i Andor Végh. Lani je jur uspješno održan tečaj za pripravljanje mjesnih suvenirov, sa ciljem da se izdjelaju takovi predmeti, suveniri, ke se moru dati za poklon s koljnofskimi simboli, motivi. Leader-projekt poziva sve zainteresirane sa šikanimi rukami, uz peljanje Anice Koščan da i ljetos sudjeluju na ovoj djelaonici, od 21. do 23. marcijuša. U aprilu i majuš bit će riči o važnosti alternativnih izvorov energije, o zdravom žitku i o mogućnosti turizma. Lani u juniju je već krenulo prvo shodišće Sv. Kvirina, od Šoprona do Sambotela, u organizaciji ovoga Društva, u što se još

onda nisu mogli priključiti sami Siščani, ki se takaj s velikim poštovanjem nosu prema sisačkom biškupu ki je mučenički ubijen u tadašnjoj Savariji, ali ljetos, 1. ili 8. junija, ponovo se pozivaju i očekuju i sisački hodočasnici na II. Kvirinovo shodišće. Zadnji junijski vikend sad je jur tradicionalno posvećen šopronskim Hrvatom, jer onda se obilježavaju Hrvatski dani u dotičnom gradu. Uz folklorne programe ovde je i prezentacija knjige Regionalne studije VI. Sredinom ljeta, od 7. do 12. julija, poziva se hrvatska mladina ne samo iz Ugarske nego i iz

Austrije, Hrvatske i Slovačke, na Tamburaški i plesni tabor, na ovo vrime je obećana i prezentacija filma «Po staza naših starih». To je film o putovanju koji je snimljen lani, kade su se nek obrnuli Gradišćanski Hrvati, u čast 480. obljetnice doseljenja praocev na ove kraje. U programu je augustuš označen u putovanju i posjetu Hrvatske ter Bosne i Hercegovine, a u septembru će se raspravljati o Gradišćanski Hrvati u zrcalu povijesti. 12. i 13. septembra dr. Željko Holjevac daje kratki pregled o hrvatskoj povijesti (suautor knjig o Gradišćanski Hrvati u Austriji, Slovačkoj i Ugarskoj), a za njim će naš povjesničar, dr. Nikola Benčić zeti pod povećalo gradišćansku historiju. Gradišćanski Hrvati i medjunarodni zgoditki – pod tim naslovom ćemo moći čuti referat dr. Darka Viteka, povjesničara iz Hrvatske, a takaj će nastupati i gradišćanski povjesničar Vince Kolnhofer kot i dr. Imre Tóth iz Šoprona, a i dr. Franjo Pajrić. Povijesni skup se zatvara okruglim stolom. 26. i 27. septembra Društvo Hrvati u Umoku posvećuje pažnju medijam i novinarom. Tako su med predavači domaći i stranjski stručnjaki. Mišec oktobar drugoga

vikenda, kade bi drugdir nego na Undi, dočekao sve goste i zainteresirane Hrvate, pod programskim poglavljem, folklor, s predavači Štefanom Novakom iz Beča, Nenadom Brekom iz Zagreba i Josipom Forjanom, ravnateljem Posudionice i radione narodnih nošnjev iz Zagreba. Još isti misec, 24. i 25., Koljnof prima posjetitelje u duhu glazbe. Stjepan Večković, glazbenik, solist na tradicijski glazbali u Ladu, ansamblu narodnih plesov i pjesam Hrvatske, predstaviti će svoje instrumente, a moć će se i isprobati tradicionalna glazbala. O povijesnom razvoju tambure s prikazom će predavati Attila Kustra, a o muziki i hrvatskom identitetu će govoriti Tibor Bűn. Andor Végh, dr. Jive Maasz i Peter Moger kot i svirači na tradicionalni instrumenti med Hrvati, će dojt do riči i guslanja. Dvodnevni muzički randevu se zatvara koncertom sastava Vranac. U novembru, zvana VI. Medjunarodnoga književnoga susreta, 21. i 22., u Koljnofu će se najti i jezičari: dr. Irvin Lukežić, Marin Relja, prof. Alojz Jembrih, Sanja Vulić. Zvana toga mladi gradišćanski intelektualci, ki su nedavno završili ili će sad završiti svoj studij, podilit će svoja mišljenja ter govoriti o viziji vlašće budućnosti. Pri tradicionalnom nažganju svić u decembru u Koljnofu je jur ovo Društvo ljeta dugo suorganizator, a uza to predsjednik je rekao da se ufa da će moći realizirati plane oko izgradnje smještajnih kapacitetov EMC Grah Kume. Rečeno je i to da će se ljetos osnivati i povjerenstvo za organizaciju ponovnoga gradišćanskoga pohoda u 2015. ljetu «Po staza naših starih».

-Tiho-

Osigurani su brojni sastanci i za mlade tamburaše

Prva salantska svinjokolja

KUD Marica 18. siječnja pripremio je program cjelodnevne Prve salantske svinjokolje. Kako kaže predsjednica Društva Judita Szajkó Šokac, cilj je uključiti sve naraštaje Hrvata u Salanti u programe Društva, potaknuti druženje i njegovanje hrvatskih kulturnih vrijednosti te jačanje hrvatske svijesti. Radi toga uz pjesmu, ples i oživljavanjem kolinja, po starinski pokazali su kako su nekada Salančani obavljali kolinje i okupljali se oko njega. Mjesto je priredbe bio tamošnji dom kulture, a kolinje je završeno zajedničkom večerom i balom uz martinački orkestar «Podravka», kaže za Hrvatski glasnik dopredsjednica Društva Brigita Štivić Šandor.

Zajednica KUD Marica iz Salante iz dana u dan jača i pokazuje svoju unutrašnju snagu i brigu za istim ciljevima, pod vodstvom predsjednice KUD-a Judite Szajkó Šokac. Uz vjerne pomagače, članove predsjedništva te niz pojedinaca Arnolda Vanjura, obitelj Čabe Štandovara, obitelj Szendrői, Eve Srimac, Rite Pavić, mnogobrojne obitelji čija su djeca članovi plesnih skupina i orkestra KUD-a Marica, nalaze se načini kako prirediti zajednička okupljanja i kako namaknuti sredstva koja su neophodno potrebna za uspješan rad Društva. Tako je KUD Marica pomoću programa Leader 2013, Udruženja Mecsekvidék ostvario program Prve salantske svinjokolje, čiji je cilj bio pružanje mogućnosti svim naraštajima Hrvata koji žive u Salanti sresti se, jačati i čuvati zajedničke korijene, te u nevezanom vremenu provesti jedan dan zajedno. Program je započeo u ranim jutarnjim satima kada su iz obližnjega gospodarstva dovezli već zaklanu svinju u dvorište mjesnog doma kulture, gdje je započelo tradicionalno «koli-

Vesela družina posao je započela u ranim jutarnjim satima

Domaćine su posjetile i „buše“ tražeći dara s obilnog kolinja

BIZONJA – Bizonjski tamburaši srdačno pozivaju Vas i vašu obitelj na hrvatski igrokaz, 2. februara, u nedjelju, u mjesni kulturni dom. S početkom od 16 uri amaterski glumci iz Čunova i Hrvatskoga Jandrofa predstaviti će publiku komediju u tri čini Teta Mona iz Arizone, ku je iz nimškoga jezika na hrvatski presadio Štefan Geošić. Gostovanje hrvatskih igrokazačev iz Slovačke podupira Hrvatska samouprava Bizonje.

nje». Onako kako se to uvijek radilo u Salanti, Nijemetu. I tako se svinja pržila, rasparala, izvadio drob, rasjekla, punile se hurke i kobasice, kuhao ručak, pekla krv i luk, pravila večera s juhom od mesa, bistrom i kiselim, sarmom, pečenim kobasicama i hurkama s dinstanim kupusom, pohano i mljeveno meso, i neizostavni fanjki s izvrsnom domaćom marmeladom. Nije izostao, dakako, ni bal i veselje kao ni običaj posjećivanja domaćina na kolinje. I ovoga su puta «buše» ušle u kuću, šalile se i veselile i poželjele uspjeh domaćinima, te dobile dara, i vina, i mesa, i kolača.

*Foto: Judit Szajkó Šokac
Branka Pavić Blažetin*

U zajedničkoj pjesmi uz Orkestar Podravka

Kalendar prela i balova u Bačkoj za 2014. g.

1. veljače

GARA, Bunjevačko prelo, dom kulture, 19 sati. Orkestar: TS «Bačka». Program: omladinska i izvorna bunjevačka grupa KUD-a «Gara».

SENTIVAN, Bunjevačko prelo, dom kulture, 19 sati. Orkestar: «Čabar». Program: KUD «Tanac» i pečuški Orkestar «Vizin», obiteljski sastav Szilárda Vörösa.

SANTOVO, Marindanska šokačka zabava (za santovačku hrvatsku zajednicu), dom kulture, 17 sati. Orkestar: «Bereški tamburaši».

DUŠNOK, Racko prelo, dom kulture, 19 sati. Orkestar: «Zabavna industrija». Program: dječja plesna skupina «Dušenici».

8. veljače

BAČINO, Racko prelo, dom kulture, 19 sati. Orkestar: TS «Bačka». Program: učenici osnovne škole i HKUD «Vodenica».

ALJMAŠ, Bunjevačko prelo. Program: dom kulture, 18 sati, sudjeluju: mjesni KUD «Zora», tompanski KUD «Kolo», Čavoljsko bunjevačko plesno društvo, vrtičaši i učenici mjesne osnovne škole. Bal: gostionica «Sárga Csikó». Orkestar: «Juice».

15. veljače

FANCAGA, Bunjevačko prelo, športska dvorana osnovne škole, 19 sati. Orkestri: «Čabar» i «Gravia». Program: učenici mjesne škole i KUD «Gara».

BIKIĆ, Bunjevačko prelo, športska dvorana, 19 sati. Orkestar: TS «Bačka». Program: Santovkinja Darinka Orčik i HBKUD «Lemeš» iz Svetozara Miletića.

22. veljače

KACMAR, Bunjevačko prelo, dom kulture, 19 sati. Orkestar: TS «Bačka». Program: Bunjevačko udruženje «Neven».

ČIKERIJA, Bunjevačko prelo, dom kulture, 18 sati. Orkestar: «Orašje». Program: dječja, omladinska i odrasla skupina KUD-a «Rokoko», ujedno otvorenje svečanosti u povodu obilježavanja 30. godišnjice Društva.

1. ožujka

KALAIČA, Pokladna racka zabava Lakomac, Katolička ustanova, 19 sati. Orkestar: TS «Bačka». Program: aljmaški KUD «Zora», tukuljski pjevački zbor Komšije.

8. ožujka

GARA, Muško prelo, 19 sati. Orkestar: TS «Bačka».

BUDIMPEŠTA – Institut za povijest Centra za humanističke znanosti Mađarske akademije znanosti, Hrvatski institut za povijest, Zavod za povijest HAZU, Hrvatska samouprava grada Budimpešte i Hrvatska manjinska samouprava budimpeštanskog V. okruga zajednički organiziraju znanstveni skup „Prekretnice u suživotu Hrvata i Mađara: ustanove, društvo, gospodarstvo i kultura”. Skup se održava 6. i 7. veljače 2014., u Kongresnoj dvorani Centra humanističke znanosti Mađarske akademije znanosti (Budimpešta I., Országház utca 28), uza sudjelovanje četrdesetak hrvatskih i mađarskih predavača, po sljedećim sekcijama: plenarna sekcija – Prvi svjetski rat i raspad Ugarsko-hrvatske države; Banska čast; Prekretnice u gospodarstvu; Hrvatsko-mađarski odnosi 1848–1849.; Ustanove u doba dualizma; Rubne zone i pogranični krajevi; Nacionalno buđenje kod Hrvata i Mađara i Katolička crkva; Mađarsko-hrvatski kulturni dodiri. Na svim sekcijama konferencije će biti osigurano simultano prevođenje s oba jezika.

Pozivnica

Srdačno Vas pozivamo na
BARČANSKI REGIONALNI HRVATSKI BAL
 koji će se održati
15-og veljače 2014. (subota) s početkom u 19 sati
 u auli Gimnazije Széchenyi Ferenc
 (Barča, Ulica Tavasz 3.)

Nastupaju:
 Učenici Srednje škole Dráva Völgye
 KUD Podravina

Sviraju:
 Orkestar Vizin (Pečuh)
 Fantasia (Virovitica)

Ulaznice:
 3 200Ft s večerom
 1 700Ft bez večere

Ulaznice se mogu naručiti na sljedećim telefonskim
 brojevima:
 +36 20/94 28 694
 +36 20/49 71 143
 +36 82/461 040

Organizator: Hrvatska samouprava grada Barče
 i županije Šomođ

MOHAČ – Ususret pokladama, u tome podunavskom gradiću priređuje se I. pokladna zabava, 15. veljače u Bušarskom domu u Eötvösevoj ulici 17–19. Za dobro raspoloženje na južnoslavenskoj glazbeno-plesnoj zabavi pobrinut će se orkestri Dunavkinje (od 20 do 22 sata) i Poklade (od 22 do 01 sat). Goste očekuje vrijedna tombola. Ulaznica: 500 Ft, večera uz izbor od tri jelovnika po 850 Ft. Rezerviranje stolova kod Istvána Havasia na telefonu 70/320 0116.

SANTOVO – U domu kulture 8. veljače organizira se tradicionalna Kobasicijada uza živu glazbu. Prijava za sudjelovanje po cijeni od 12.000 Ft (koja uključuje i meso za kobasice); detaljnija obavijest na telefonu 70/457 5100 (Ilija Stipanov).

BAJA – Plesni krug «Šugavica» svakog petka organizira plesačnice u športskoj dvorani Osnovne i športske škole «Šugavica» na Dolnjaku u Baji, s početkom u 18 sati. Prema planu, 7. veljače od 18 do 19.30 priređuje se mađarska plesačnica koju će voditi plesni pedagog Dezső Nagy, nakon čega slijedi južnoslavenska plesačnica do 21 sat. Hrvatsko-srpsko-makedonsku plesačnicu 28. veljače vodit će József Szávai, umjetnički voditelj pečuškoga KUD-a «Tanac». Kako ističe voditelj spomenutoga Plesnoga kruga Jozo Sigečan, tijekom travnja planiraju i grčku plesačnicu, a 9. svibnja organiziraju jubilarnu, V. rođendansku zabavu (u zatvorenome krugu).